

ЛІТЕРАТУРА

1. Криштанович М. Ф. Державне управління діяльністю органів внутрішніх справ у боротьбі з організованою злочинністю як важлива умова забезпечення національної безпеки України / М. Ф. Криштанович // Теорія та практика державного управління. – Вип. 3(42). – 2013. – С. 1–7.
2. Медведько О. І. Стратегія наркобезпеки України / О. І. Медведько // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 25. – С. 3–10.
3. Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю : Указ Президента України від 21 жовтня 2011 року № 1000/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua.
4. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво від 04 грудня 2009 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_954.
5. Шостко О. Ю. Організована злочинність у системі координат зарубіжного досвіду / О. Ю. Шостко // Вісник Асоціації кримінального права України. – 2014. – № 1. – С. 242–254.

УДК 342.951;336.24.07

ДОСЛІДЖЕННЯ СПЕЦИФІКИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ
У СФЕРІ КОНТРОЛЮ МИТНОЇ ВАРТОСТІRESEARCH OF SPECIFIC JUDICIAL PRACTICE
IN THE CONTROL OF CUSTOMS VALUE

Попель С.А.,

к.е.н., науковий співробітник

відділу досліджень міжнародного досвіду та митної експертизи

*Науково-дослідний центр митної справи**Науково-дослідного інституту фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України*

Кмецінська У.В.,

молодший науковий співробітник

відділу досліджень міжнародного досвіду та митної експертизи

*Науково-дослідний центр митної справи**Науково-дослідного інституту фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України*

Стаття присвячена дослідженню тенденції судової практики у справах, пов'язаних з оскарженням рішень органів доходів і зборів. Проведено аналіз судових рішень судів різних інстанцій щодо визначення, контролю та коригування митної вартості товарів. Значна увага приділена дослідженню підстав витребування митним органом у декларанта додаткових документів для підтвердження митної вартості товарів. Проаналізовано випадки, за яких орган доходів і зборів має право здійснювати коригування заявленої митної вартості товарів.

Ключові слова: судова практика, митна вартість, контроль митної вартості, орган доходів і зборів, коригування митної вартості товарів.

Статья посвящена исследованию тенденции судебной практики по делам, связанным с обжалованием решений органов доходов и сборов. Проведен анализ судебных решений судов различных инстанций по определению, контролю и корректировке таможенной стоимости товаров. Значительное внимание уделено исследованию оснований истребования таможенным органом у декларанта дополнительных документов для подтверждения митной стоимости товаров. Проанализированы случаи, при которых орган доходов и сборов имеет основания для корректировки заявленной таможенной стоимости товаров.

Ключевые слова: судебная практика, таможенная стоимость, контроль таможенной стоимости, орган доходов и сборов, корректировка таможенной стоимости товаров.

In article it is specified that according to official statistics on jurisprudence on the affairs connected with the appeal of decisions of bodies of the income and collecting, most often (about 60% of all affairs) the disputes concerning definition, control and adjustment of customs cost of goods. During research it is defined that in most cases the lawsuits concerning the appeal of decisions of bodies of the income and collecting in the sphere of control of customs cost are solved in favor of the subject of foreign trade activities, that is are taken out by body of the income and collecting the decision concerning adjustment of customs cost admit illegal. Such situation involves: short-reception by the state budget of means in connection with reduction of taxable base; increase in the sum of the means which are subject to return from the budget; increase in the sum of legal costs. Article is devoted to research of the main of a tendency of jurisprudence on the affairs connected with the appeal of decisions of bodies of the income and collecting. The analysis of judgments of vessels of various instances by definition, control and adjustment of customs cost of goods is carried out. The considerable attention is paid to research of the bases of reclamation by customs authority at the customs applicant of additional documents for confirmation of customs cost of goods. Cases at which the body of the income and collecting has the reasons for adjustment of the declared customs cost of goods are analysed.

Key words: judicial practice, customs value, control of the customs value, organ of income and fees, adjustments to the customs value of goods.

Відповідно до офіційної статистики щодо судової практики у справах, пов'язаних з оскарженням рішень органів доходів і зборів, найбільш часто (близько 60% всіх справ) порушуються спори, що стосуються визначення, контролю та коригування митної вартості товарів. Сутність спірних відносин полягає в тому, що при вирішенні питання митного оформлення товарів орган доходів і зборів, не погодившись із задекларованою суб'єктом ЗЕД митною вартістю, визначає її самостійно за відповідним методом (у 90%

випадків орган доходів і зборів відмовляє у застосуванні основного (першого) методу – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операцій)). Як наслідок, у декларанта виникає обов'язок щодо сплати додаткових сум ПДВ та ввізного мита [2].

У зв'язку з цим, суб'єкти ЗЕД звертаються до суду із проханням визнати протиправним та скасувати рішення про коригування митної вартості товарів та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні ви-

пуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення. У більшості випадків судові спори, що стосуються оскарження рішень органів доходів і зборів у сфері контролю митної вартості, вирішуються на користь суб'єкта ЗЕД, тобто винесені органом доходів і зборів рішення щодо коригування митної вартості визнаються неправомірними. Така ситуація спричиняє: недоотримання державним бюджетом коштів у зв'язку із зменшенням бази оподаткування; збільшення суми коштів, які підлягають поверненню з бюджету; збільшення суми судових витрат.

Дослідженням питань митного права займалося чимало вітчизняних науковців, зокрема: Ю. М. Дьомін, Д. В. Приймаченко, К. К. Сандровський, І. О. Федотова. Проте незначна увага приділяється дослідженню судової практики у справах, пов'язаних з оскарженням рішень органів доходів і зборів у сфері контролю митної вартості, що зумовлює потребу в проведенні її поглибленого аналізу.

Виходячи із вище зазначеного, необхідним є проведення аналізу судової практики у справах, пов'язаних з оскарженням рішень органів доходів і зборів у сфері визначення, контролю та коригування митної вартості товарів з метою виявлення основних причин та обставин, на підставі яких суди приймають рішення на користь суб'єкта ЗЕД, а також вироблення рекомендацій щодо посилення доказової бази органів доходів і зборів.

Метою статті є аналіз судової практики у справах, пов'язаних з оскарженням рішень органів доходів і зборів у сфері контролю митної вартості.

Відповідно до ст. 49 МК України митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

У ст. 54 МК України зазначено, що контроль правильності визначення митної вартості товарів здійснюється митним органом під час проведення митного контролю і митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості.

Згідно ч. 3 ст. 53 МК України орган доходів і зборів має право витребувати додаткові документи для підтвердження числових значень елементів митної вартості у випадках, коли подані декларантом документи містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари [1].

В результаті проведеного дослідження судової практики у питаннях визначення, контролю та коригування митної вартості товарів було виявлено, що найменш часто підставою для витребування додаткових документів органом доходів і зборів для підтвердження митної вартості товарів є те, що подані декларантом документи, містять ознаки підробки про митну вартість товару. Зумовлено це тим, що дане порушення виявити найважче, оскільки для цього необхідним є проведення відповідної експертизи (із залученням третіх осіб, оскільки в органах доходів і зборів відсутні відповідні фахівці). Крім того, якщо в посадової особи органу доходів і зборів виник сумнів щодо наявності ознак підробки документів, то під час судового розгляду такий сумнів має бути підтверджено наявністю ініційованого кримінального розслідування.

У більшості випадків причиною витребування додаткових документів для підтвердження митної вартості товарів є те, що подані декларантом документи не містять всіх даних, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари. Дослідження судової практики показує, що найчастіше орган доходів і зборів зазначає відсутність таких відомостей: відсутність специфікації до ЗЕД контракту або неможливість віднесення її до конкретного контракту; не підтверджені

транспортні витрати або вони не враховані при визначенні митної вартості товару; не надані декларантом платіжні документи, що підтверджують оплату товару, що ввозиться; відсутність прайс-листа виробника товару; не надані декларантом бухгалтерські дані про оприбуткування і списання з балансу товару; не пред'явлено декларантом експортної декларації; не пред'явлено декларантом додатково запрошених органом доходів і зборів документів для підтвердження заявленої митної вартості товарів.

Досить значною в загальній сукупності є частка справ, за якими органом доходів і зборів було виявлено, що подані декларантом документи, які підтверджують митну вартість товарів містять розбіжності, неточності та помилки. В якості прикладів розбіжностей, виявлених органом доходів і зборів, можна навести такі:

- у прайс-листі відсутнє посилання на інвойс, чим унеможливується кореспонденція даних прайс-листа з даною поставкою товару;

- відповідно до ЗЕД контракту сплата за товари здійснюється як у вигляді передплати, так і можливе відстрочення платежу та оплата за товар здійснюється згідно інвойсів. У інвойсі, наданому до митного оформлення, відсутні жодні відомості щодо порядку здійснення розрахунку за товари;

- у інвойсі відсутній підпис іноземного контрагенту-поставача, а також неоднозначно вказано, за яку саме одиницю виміру визначено ціну товару. У наданих декларантом додаткових документах, а саме – у прайс-листі продавця не вказано, за яку саме одиницю виміру визначено ціну товару;

- вага та вартість товарів в інвойсі не відповідає вазі та вартості, які вказані у специфікації до контракту;

- згідно ІНКОТЕРМС при умовах СІР страхування проводиться за рахунок Продавця, але до митного оформлення подано страховий сертифікат, в якому страховиком є отримувач товару;

- номер інвойсу відрізняється від того, який зазначено в графі 44 митної декларації країни відправлення;

- кількісна та фактурна вартість товару в інвойсі не відповідає даним, заявленим у митній декларації.

Проте варто зауважити, що у переважній більшості випадків судом не приймаються зазначені вище обставини як розбіжності у документах, зокрема Вищим адміністративним судом України висловлено свою позицію з цього приводу [3]:

- розбіжності, які не вплинули на показник митної вартості, не можуть бути підставою витребування додаткових документів;

- відсутність в інвойсі посилання на додаток до ЗЕД контракту не є розбіжністю;

- відсутність відомостей щодо ціни в одному товаросупровідному документі та наявність цих відомостей в іншому не вважаються розбіжністю;

- підписання інвойсу і ЗЕД контракту різними особами не є розбіжностями за умови наявності повноважень у осіб-підписантів.

Також, варто зазначити, що досить часто органами доходів і зборів при обґрунтуванні необхідності подання додаткових документів або коригування митної вартості товарів не конкретизовано: які саме обов'язкові документи відсутні, в яких саме документах відсутні відомості щодо складових митної вартості, які саме відомості або складові митної вартості є непідтвердженими, чому з наданих позивачем документів неможливо встановити складові митної вартості та що саме повинні підтвердити додаткові документи, що є порушенням законодавства та підставою для винесення судового рішення на користь суб'єкта ЗЕД.

Поряд із цим, Вищим адміністративним судом України визначено, що обґрунтованими є сумніви органу доходів і зборів щодо митної вартості товарів у таких випадках [3]: якщо при поставці на умовах ЕХW додатково не надано митниці відомостей про вартість навантаження товару, оскільки цей вид умов поставки передбачає самостійне

вивезення покупцем товару зі складу продавця; вартість товару згідно з умовами ЗЕД контракту поставлена в залежність від іншого подібного товару того ж виду; якщо умовами ЗЕД контракту передбачено узгодження продавцем цінової політики продавця та його клієнтської бази, що, дійсно, може свідчити про те, що особи є пов'язаними; підприємство декларує аналогічний товар за митною вартістю, суттєво нижчою, порівняно з попередніми митними оформленнями; відсутність економічної доцільності (сутності) ЗЕД операцій для підприємства-посередника; дата рахунку-фактури переде дату укладення ЗЕД контракту; зазначення умов поставки DAP (місце призначення в Україні) суперечить самій сутності прайс-листа як пропозицій необмеженому колу покупців.

Варто зауважити, що досить часто органом доходів і зборів приймається рішення про необхідність подання додаткових документів для підтвердження числових значень складових митної вартості товарів на основі спрацювання системи управління ризиками. Проте у більшості розглянутих справ судом зазначається, що вищезазначена обставина не може бути підставою для коригування митної вартості, з огляду на наступне: згідно роз'яснень, наданих Міністерством доходів і зборів України у Листі від 07 травня 2014 року № 10441/7/99-99-10-03-01-17, відомості з інформаційних баз даних Міністерства доходів і зборів України мають лише допоміжний інформаційний характер при прийнятті митницею відповідних рішень та з об'єктивних причин не можуть містити усієї інформації, що стосується суб'єктів ЗЕД, товарів і умов їх продажу, тому такі дані не можуть мати більше значення, ніж надані декларантом первинні документи про товар [2]; згідно роз'яснень, наданих Міністерством фінансів України у Листі від 05 листопада 2015 року № 31-11320-06-27/34103 «Щодо постанови Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 № 724 «Про використання у системі управління ризиками орієнтовних показників митної вартості товарів» вбачається, що Постанова запровадила використання орієнтовних показників митної вартості товарів виключно для аналізу ризиків в системі управління ризиками, яка використовується Державною фіскальною службою України. Невідповідність контрактної вартості імпортованих товарів орієнтовним показникам їх митної вартості не є підставою для коригування митної вартості товарів митницею [4].

Ще однією підставою для витребування додаткових документів на підтвердження митної вартості товарів, яка досить часто зазначається органом доходів і зборів, є те, що заявлена декларантом митна вартість товарів є нижчою у порівнянні з інформацією щодо ідентичних або подібних товарів, наявних у базі даних спеціалізованого комплексу ЄАІС «Цінова інформація». Однак, так само, як і у випадку зі спрацюванням профілів ризику СУР судом зазначається, що відомості з інформаційних баз даних мають лише допоміжний інформаційний характер при прийнятті митницею відповідних рішень та з об'єктивних причин не можуть містити усієї інформації, що стосується суб'єктів ЗЕД, товарів і умов їх продажу, тому такі дані не можуть мати більше значення, ніж надані декларантом первинні документи про товар.

Відповідно до частин 2-7 ст. 54 МК України контроль правильності визначення митної вартості товарів за основним методом – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту (вартість операції), здійснюється митним органом шляхом перевірки розрахунку, здійсненого декларантом, за відсутності застережень щодо застосування цього методу, визначених у ч. 1 ст. 58.

За результатами здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів митний орган визнає заявлену декларантом або уповноваженою ним особою митну вартість чи приймає письмове рішення про її коригування відповідно до положень ст. 55 МК України.

Частиною 6 ст. 54 МК України визначено, що орган доходів і зборів може відмовити у митному оформленні товарів за заявленою декларантом митною вартістю виключно за наявності обгрунтованих підстав вважати, що заявлено неповні та /або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі невірно визначено митну вартість товарів, у таких випадках [1]:

- 1) невірно проведений декларантом або уповноваженою ним особою розрахунок митної вартості;
- 2) неподання декларантом або уповноваженою ним особою документів згідно з переліком та відповідно до умов, зазначених у частинах 2-4 ст. 53 МК України, або відсутності у цих документах всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари;
- 3) невідповідності обраного декларантом або уповноваженою ним особою методу визначення митної вартості товару умовам, наведеним у главі 9 МК України;
- 4) надходження до органу доходів і зборів документально підтвердженої офіційної інформації органів доходів і зборів інших країн щодо недостовірності заявленої митної вартості.

На основі проведеного аналізу судових рішень щодо визначення та коригування митної вартості товарів, визначено, що у 90% справ зазначається, що підставою для коригування органом доходів і зборів митної вартості товарів є невідповідність обраного декларантом або уповноваженою ним особою методу визначення митної вартості товару умовам, наведеним у главі 9 МК України.

Така ситуація виникає тоді, коли декларант подає декларацію, в якій митну вартість товарів розраховано на основі основного (першого) методу, проте орган доходів і зборів відмовляє в прийнятті цієї декларації, посилаючись на те, що документи, подані позивачем для митного оформлення товару, є недостатніми чи такими, що у своїй сукупності викликають сумнів у достовірності наданої інформації.

Проте у більшості із розглянутих судових рішень відповідач не може довести наявності причин (відсутність доказів), які виключають використання першого методу, та не встановив жодної з обставин, які унеможливають визначення митної вартості товару за першим методом. В таких випадках, судом зазначається, що рішення органу доходів і зборів щодо коригування митної вартості товарів суперечить нормам діючого законодавства, оскільки відповідно до ч. 2 ст. 54 Кодексу контроль правильності визначення митної вартості товарів за основним методом – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту (вартість операції), здійснюється митним органом шляхом перевірки розрахунку, здійсненого декларантом, за відсутності застережень щодо застосування цього методу, визначених у ч. 1 ст. 58 МК України, а саме [1]:

- 1) немає жодних обмежень щодо прав покупця (імпортера) на використання оцінюваних товарів, за винятком тих, що:
 - а) встановлюються законом чи запроваджуються органами державної влади в Україні;
 - б) обмежують географічний регіон, у якому товари можуть бути перепродані (відчужені повторно);
 - в) не впливають значною мірою на вартість товару;
- 2) щодо продажу оцінюваних товарів або їх ціни відсутні будь-які умови або застереження, які унеможливають визначення вартості цих товарів;
- 3) жодна частина виручки від будь-якого подальшого перепродажу, розпорядження або використання товарів покупцем не надійде прямо чи опосередковано продавцеві, якщо тільки не буде зроблено відповідне коригування з урахуванням положень законодавства;

4) покупець і продавець – не пов'язані між собою особи або, хоч і пов'язані між собою особи, однак ці відносини не вплинули на ціну товарів.

Аналіз судових рішень показує, що неподання декларантом або уповноваженою ним особою документів згідно з переліком та відповідно до умов, зазначених у частинах 2-4 ст. 53 МК України, досить рідко є визначальним у процесі прийняття рішень щодо коригування митної вартості товарів. Проте в окремих випадках органом доходів і зборів зазначається наступне:

- необхідність подання документів, що містять відомості про включення до транспортних витрат витрати на подачу порожнього транспорту;

- якщо страхування товару не здійснювалося, орган доходів і зборів зобов'язує декларанта надати якийсь документ, що засвідчить відсутність договору страхування на товар;

- надання документів, у яких зазначаються відомості щодо витрат на навантаження, перевантаження, розвантаження та обробку товарів (така ситуація виникає тоді, коли за умовами контракту CIF, ці витрати несе продавець, тобто у ціну товару входить вартість самого товару та витрати на його страхування та поставку до порту призначення);

- згідно ЗЕД договору комісія за підтвердження акредитиву оплачується за рахунок покупця, при цьому до митного оформлення не подано документ, який підтверджує числове значення та факт сплати даних комісійних покупцем;

- згідно ЗЕД договору продавець надає покупцю визначений перелік документів, відповідно до якого покупець повинен отримати прайс-лист, завірений продавцем, при цьому даний документ не поданий до митного оформлення.

Однак, у судових рішеннях зазначається, що ч. 2 ст. 53 МК України передбачено вичерпний перелік документів, які підтверджують митну вартість товарів, а витребування відмінних від цього переліку документів є неправомірним.

Що стосується таких підстав коригування митної вартості товарів, як «невірно проведений декларантом або уповноваженою ним особою розрахунок митної вартості» і «надходження до органу доходів і зборів документально підтвердженої офіційної інформації органів доходів і зборів інших країн щодо недостовірності заявленої митної вартості», то варто зауважити, що вони досить рідко зазначаються органами доходів і зборів як підстава для прийняття рішення про коригування митної вартості товарів.

Слід зазначити, що у випадках, коли перераховані обставини зазначаються як підстава для прийняття органом доходів і зборів рішення про коригування митної вартості, декларанту має бути надано відомості щодо [1]:

- 1) обґрунтування причин, через які заявлену декларантом митну вартість не може бути визнано;

- 2) наявну в митного органу інформацію (у тому числі щодо числових значень складових митної вартості, митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, інших умов, що могли вплинути на ціну товарів), яка призвела до виникнення сумнівів у правильності визначення митної вартості та до прийняття рішення про коригування митної вартості, заявленої декларантом;

- 3) вичерпний перелік вимог щодо надання додаткових документів, передбачених ч. 3 ст. 53 МК України, за умови надання яких митна вартість може бути визнана органом доходів і зборів;

- 4) обґрунтування числового значення митної вартості товарів, скоригованої органом доходів і зборів, та фактів, які вплинули на таке коригування;

- 5) інформацію про право декларанта або уповноваженої ним особи на випуск у вільний обіг товарів, що декларуються;

- у разі згоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування митної

вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно з митною вартістю, визначеною органом доходів і зборів;

- у разі незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно із заявленою митною вартістю товарів та надання гарантій відповідно до розділу X МК України в розмірі, визначеному органом доходів і зборів.

Проте проведений аналіз судових справ показує, що органом доходів і зборів у більшості випадків не надається така інформація, що дає підстави судам виносити рішення на користь суб'єкта ЗЕД.

Разом з тим, слід відзначити і позитивний досвід, а саме ті випадки, коли розглянуті судом рішення щодо коригування митної вартості товарів визнаються законними.

Досить часто, основним аргументом, що дозволяє суду виносити рішення на користь органу доходів і зборів, є неподання декларантом документів і відомостей, які обґрунтовують заявлену ним митну вартість, за відсутності об'єктивних перешкод до їх подання. Такі випадки судом розглядаються як невиконання умов документального підтвердження і достовірності інформації, на якій повинна ґрунтуватися митна вартість товару. При цьому, документи та відомості, які найбільш часто вимагаються органами доходів і зборів в рамках контролю митної вартості товарів, повинні знаходитися в розпорядженні декларанта відповідно до закону, звичаїв ділового обороту та господарської діяльності, і, отже, можуть бути представлені в органи доходів і зборів. Такими документами є: бухгалтерські документи про оприбуткування товарів; документи, що свідчать про оплату за товари, що ввозяться; інформація про вартість ідентичних/однорідних товарів; калькуляція собівартості ввезеного/реалізованого товару; документи і відомості про фізичні характеристики товарів, що ввозяться та їх ціноутворення; офіційні письмові роз'яснення причин відмінності заявленої митної вартості від цінової інформації митного органу; відомість банківського контролю; пояснення щодо умов продажу, які могли вплинути на вартість угоди; документи і відомості щодо реалізації товарів.

На користь органів доходів і зборів розглянуто ряд судових справ про оскарження рішень про коригування митної вартості, підставою для прийняття яких слугувало неврахування в структурі митної вартості всіх складових. Найчастіше складовими, які не були враховані при розрахунку митної вартості, є транспортні витрати, винагороди посередникам (експедиторам), витрати на страхування вантажу. У випадках встановлення таких обставин, суди у своїх рішеннях зазначають, що заявлена позивачем митна вартість товарів документально не підтверджена, що є підставою для прийняття рішення про коригування митної вартості товарів.

Отже, на основі проведеного дослідження судової практики у справах, пов'язаних з оскарженням рішень Державної фіскальної служби України у сфері контролю митної вартості можна зробити висновок, що у більшості випадків судові спори вирішуються на користь суб'єкта ЗЕД. Основною причиною «програшу» судових справ органами доходів і зборів є відсутність допустимих доказів, оскільки основні підстави для коригування митної вартості, які зазначаються органом доходів і зборів («заявлена декларантом митна вартість товарів є нижчою у порівнянні з інформацією щодо ідентичних або подібних товарів, наявною в базі даних спеціалізованого комплексу ЄАІС «Цінова інформація»») та «спрацювання системи управління ризиками»), на думку суду, мають лише допоміжний інформаційний характер та не можуть бути підставою для коригування митної вартості товарів. Крім того, судами досить часто зазначається, що органами доходів і зборів не конкретизується, з яких причин витребувано додаткові документи та прийнято рішення про коригування митної вартості товарів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/paran151#n151>
2. Щодо судових спорів стосовно визначення (коригування) митної вартості товарів : Лист Міністерства доходів і зборів України від 07 травня 2014 року № 10441/7/99-99-10-03-01-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/4719-10441.html>
3. Огляд останньої судової практики щодо митної вартості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kmp.ua/ua/analytics/court-practice/sudova-praktyka-po-mytnei-vartosti/>
4. Щодо розгляду звернення : Лист Міністерства фінансів України від 05 листопада 2015 року № 31-11320-06-27/34103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buhgalteria.com.ua/News/34103.html>

УДК 347.998.8

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СЕКРЕТАРЯ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

LEGAL BASIS OF THE COURT CLERK ACTIVITY IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS OF UKRAINE

Пчелін В.Б.,

к.ю.н., доцент кафедри адміністративного права та процесу
Харківський національний університет внутрішніх справ

У статті наведено авторське бачення категорії «правові засади діяльності секретаря судового засідання в адміністративному судочинстві». Здійснено аналіз чинного національного законодавства, що визначає правовий статус секретаря судового засідання в адміністративному судочинстві. Проаналізовано основні недоліки нормативно-правового регулювання діяльності секретаря судового засідання в адміністративному судочинстві, що пов'язані із визначенням його правового статусу.

Ключові слова: адміністративні суди, адміністративне судочинство, державні службовці, державна служба, апарат суду, секретар судового засідання.

В статье приведено авторское видение категории «правовые основы деятельности секретаря судебного заседания в административном судопроизводстве». Осуществлен анализ действующего национального законодательства, определяющего правовой статус секретаря судебного заседания в административном судопроизводстве. Проанализированы основные недостатки нормативно-правового регулирования деятельности секретаря судебного заседания в административном судопроизводстве, связанные с определением его правового статуса.

Ключевые слова: административные суды, административное судопроизводство, государственные служащие, государственная служба, аппарат суда, секретарь судебного заседания.

In the scientific article it is established that one of the leading roles of the service, ensuring the normal course of the judicial process that occurs during the implementation of the administrative proceedings plays such a member of the administrative process as the court clerk. Effectiveness of the functioning of mentioned subject depends on how fully and accurately sets out the legal basis of its activities. Under the legal basis of the activity of the clerk of the court in administrative proceedings we proposed to understand the complex of normative-legal acts of different legal force, on the basis of which the legislative regulation of the activities of this entity is performed, its administrative procedural status is defined and the legal basis for the execution of tasks, implementing functions and powers by the court clerk are established. On the basis of the analysis of the provisions of existing national legislation it is established that the legal framework of the court clerk in administrative proceedings are defined in legal acts of different legal force the Constitution of Ukraine, Code of administrative procedure of Ukraine; laws of Ukraine; subordinate normative legal acts. It was determined that the Constitution of Ukraine as a legal act of higher legal force, although not directly points to the regulatory basis of the court clerk, contains an important base for such activities. In more detail the legal framework of the court clerk was set at the level of laws of Ukraine and normative-legal acts. By analyzing the provisions of the current national legislation of Ukraine it is established that the court clerk by his legal status is a public servant. However, the analysis of the office of the clerk of the court, which is contained in the provisions of the current procedure and detailed on sub-legal level, indicates that the subject performs the servicing functions and as a result he can not have the legal status of civil servants. In the article we proposed legislative changes to implement a complete and efficient determination of legal bases of activity of court clerk in administrative proceedings.

Key words: administrative courts, administrative proceedings, public servants, public service, court staff, court clerk.

Одним із провідних суб'єктів адміністративних процесуальних правовідносин, учасником адміністративного процесу виступає секретар судового засідання. Так, якщо брати за основу такий критерій класифікації учасників адміністративного процесу як обов'язковість їх участі у такому процесі, то секретар судового засідання буде нарівні зі сторонами, єдиним обов'язковим учасником, оскільки інші особи залучаються судом до адміністративного судочинства по мірі необхідності або вступають за власною ініціативою. На важливість секретаря судового засідання може також вказати й аналіз його повноважень, якими він наділяється задля забезпечення нормального перебігу адміністративного судочинства. Не викликає сумніву, що

всєбічне визначення правових засад участі секретаря судового засідання в адміністративному судочинстві, якісне нормативне врегулювання його адміністративного процесуального статусу має велике значення задля ефективного здійснення адміністративного судочинства.

Питання, пов'язані із визначенням особливостей адміністративного процесуального статусу інших учасників адміністративного судочинства, у т. ч. секретаря судового засідання, визначення правових засад їх діяльності досліджувалися в працях таких учених-правознавців як: В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, М. Р. Аркелян, О. М. Бандурка, В. М. Бевзенко, Ю. П. Битяк, І. В. Бойко, М. А. Бояринцева, В. М. Гарашук, І. П. Голосніченко, В. М. Горшеннов, Є. В. Додін,